Prosimy o odnowienie prenumeraty za kw. IV rb. (zł. 4.50)
Konto PKO 22.308

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 33 (34) **Warszawa, 2 października 1937 r.** **Rok II**

TREŚĆ:

POTRĄCALNOŚĆ KOSZTÓW PODRÓŻY ODBYTEJ W CELACH HANDLOWYCH

W numerze niniejszym umieszczamy najświeższej daty wyrok NTA (ob. niżej Orzecznictwo w sprawach podatkowych, poz. 13), który po raz pierwszy dotyka zagadnienia potrącalności kosztów podróży w celach handlowych. W związku z tym wyrokiem nasuwają się nam następujące uwagi.

W myśl art. 6 ustawy o podatku dochodowym, potrąceniu ulegają koszty osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia przychodów ze źródła zarobkowego.

Pojęcie potrącalnych kosztów podróży

Koszty podróży dla ustalenia z dostawcą warunków dostawy, z komisantem — warunków komisu, z firmą zamiejscową lub zakrajową — warunków przedstawicielstwa, z odbiorcą — warunków dostarczenia towaru, z fachowcem — warunków współpracy w przedsiębiorstwie itp. — są to koszty osiągnięcia i zachowania źródła dochodu, a więc — potrącalne.

Celowość podróży

Ocena celowości podróży należy *wyłącznie do podatnika*. Podatnik może uważać, że dla korzystnego załatwienia sprawy należy odbyć trzykrotnie podróże i władza wymiarowa nie jest uprawniona do zajęcia stanowiska, że ten sam efekt można było osiągnąć w pierwszej podróży — nawet gdyby stan rzeczy istotnie taki wniosek uzasadniał, a trzykrotna podróż była skutkiem niedołęstwa kupca.

Że władza wymiarowa *nie* jest ustawowo upoważniona do kwestionowania celowości poniesionych przez podatnika wydatków i uzależnienia potrącalności tych wydatków od uznania ich za celowe — ustalił już NTA w następującym uzasadnieniu:

„Nieuznanie za potrącalne wydatków na amortyzację samochodu i kosztów utrzymania samochodu władza, jak wynika z akt sprawy, uzasadniała tym, że skarżący nie prowadzi handlowego przedsiębiorstwa, lecz jedynie przedsiębiorstwo młynarskie, a nadto, że posiadanie koni i bliska odległość od stacji kolejowej, jako też posiadanie telefonu czynią zbędnym utrzymywanie samochodu dla celów gospodarczych. Jak to już wielokrotnie NTA ustalał, *władze podatkowe nie są ustawowo uprawnione do kwestionowania celowości poniesionych przez podatnika wydatków i do uzależniania od tego potrącalności tychże*, gdyż o potrącalności wydatku decydują postanowienia art. 6 ustawy o podatku dochodowym, według których za potrącalne uznaje się wydatki, poniesione ze względu na zabezpieczenie, zachowanie i osiągnięcie dochodu. Gdy zatem skarżący uzasadniał konieczność trzymania samochodu potrzebą prędkiego porozumiewania się osobistego z klientami z uwagi na konieczność osobistego oferowania towaru, zaznaczając przy tym, że koni wyjazdowych jako środka komunikacji nie posiada, ani też pracownika, który by za niego te sprawy załatwiał, władza zaś nie ustaliła, że skarżący samochodu używał wyłącznie dla celów osobistych, to NTA uznać musiał i w tych punktach postępowanie władzy za dotknięte istotną wadliwością" (6 marca 1935, l. rej. 5262/32).

Niepotrącalne koszty podróży

Według ustalonej judykatury i zgodnie z § 11 ust. 1 pkt. 2 rozp. wyk. do ustawy o podatku dochodowym: „kosztami połączonymi z uzyskaniem przychodu są tylko wydatki, poniesione w tym celu, aby z danego źródła osiągnąć dochód, a nie wydatki związane z *nabyciem samego źródła dochodu, z jego powiększeniem lub ulepszeniem itp.*".

Ta zasada ma zastosowanie również przy ocenie potrącalności wydatków na podróż.

Koszty podróży dla zdobycia nowego klienta, dla pozyskania nowego dostawcy, nowego przedstawicielstwa — są wydatkami dla osiągnięcia i zachowania dochodu, nie są to koszty „powiększenia lub ulepszenia“ źródła dochodu, albowiem podróż taka jest wprawdzie przedsięwzięta dla rozszerzenia i usprawnienia działalności przedsiębiorstwa, ale w drodze normalnej, że tak powiemy, organicznej jego rozbudowy.

Natomiast *dadzą się pomyśleć podróże o takich celach, że wydatki na nie należy zakwalifikować jako poniesione w celu nabycia samego źródła dochodu albo jego powiększenia lub ulepszenia.*

Właściciel cegielni przedsiębierze podróż celem zawarcia umowy budowy kompleksu domów. Podróż ta jest wprawdzie przedsięwzięta w celu powiększenia zbytu cegły, a więc — w interesie cegielni, ale jednocześnie—dla zdobycia nowego źródła dochodu, a mianowicie z budowy domów, która nie leży w zakresie przedsiębiorstwa cegielni.

Właściciel przedsiębiorstwa odbywa podróż dla ustalenia warunków współpracy z dostawcami, pracownikami i robotnikami w projektowanej filii przedsiębiorstwa. Jest to podróż w celu powiększenia źródła dochodu. Koszty wydatkowane na tę podróż nie są potrącalne.

Właściciel przedsiębiorstwa odbywa podróż dla uzyskania licencji celem umożliwienia produkcji takich artykułów, które nie były dotąd przedmiotem normalnej produkcji przedsiębiorstwa podatnika. Koszty tej podróży *nie* są potrącalne, tak jak i sama odpłata za udzielenie licencji.

„Jednorazowa odpłata za udzielenie licencji, wywodzi NTA w wyroku z d. 14 września 1936, l. rej. 296/34, 431/34 i 3167/34, (OPA 1937, poz. 1726), stanowi koszt powiększenia względnie ulepszenia źródła dochodu, w myśl art. 8 p. 1 ustawy, niepotrącalny (wyroki NTA z 29 stycznia 1936 l. rej. 7468/33 i z 24 kwietnia 1936 l. rej. 9444/33). Tak samo koszt nabycia rysunków, modeli itp. od firmy Borman i Szwede— przy czym ze znajdującej się w aktach treści aktu nabycia wynika, iż chodziło o umożliwienie rozpoczęcia produkcji takich artykułów i urządzeń, które nie były dotąd przedmiotem normalnej produkcji skarżącej — stanowi koszt powiększenia względnie ulepszenia źródła dochodu. Oczywiście wszystkie te koszty *mogą ulec prawidłowej amortyzacji,* czego zresztą w zasadzie władza pozwana nie kwestionuje, gdy jednak skargi nie podnoszą żadnych zarzutów z powodu nieuwzględnienia w miarodajnych okresach podatkowych odpisów amortyzacyjnych, kwestia ta nie jest obecnie przedmiotem sporu“.

Jest rozpowszechniony wśród rewidentów skarbowych pogląd, że koszty wyżywienia samego właściciela przedsiębiorstwa podczas podróży nie są potrącalne. Pogląd ten ulega korekcie. Nie jest potrącalna tylko ta kwota, o którą zmniejszyła się kwota normalnego wydatku na jego wyżywienie w normalnych warunkach. Jeśli więc normalny koszt utrzymania właściciela wynosi 3 zł. dziennie, zaś w podróży — 10 zł., za koszt potrącalny należy uważać 7 zł. w stosunku dziennym.

Udowodnienie wysokości kosztów podróży

Najwięcej sporów przysparza w praktyce kwestia udowodnienia kosztów podróży.

Niewątpliwie, w zasadzie, każdy wydatek winien być poparty do-

kumentem zewnętrznym. Jednakże, jak to przyjmuje judykatura i nauka księgowości, w tych wypadkach, *kiedy posiadanie dokumentu zewnętrznego jest niemożliwe lub uzyskiwanie dokumentów—niepraktykowane, wystarczy dokument wewnętrzny,* tj. stwierdzenie zaszłości przez właściciela lub pracownika przedsiębiorstwa. Dotyczy to kosztów biletów kolejowych, odbieranych przy wyjściu ze stacji przybycia, telefonów. depesz itp.

Dotyczy to również, zdaniem naszym wypadków, kiedy przez przeoczenie, zapomnienie lub zagubienie brak dokumentu zewnętrznego. Słuszna i usankcjonowana jest zasada księgowości, że każdy zapis winien być poparty dokumentami. Ale nie mniejszej wagi jest zasada, że księgowość winna z możliwą ścisłością odzwierciedlać wszystkie zaszłości. Poniesiony w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa wydatek nie tylko może, ale *winien* być uwidoczniony w księgowości. Nie może być przeszkodą do uwzględnienia tego wydatku okoliczność, że przez zapomnienie, przeoczenie lub zagubienie — brak dokumentu usprawiedliwiającego wydatek.

Jest rzeczą jasną, że *władza wymiarowa w braku dokumentu zewnętrznego może zakwestionować wysokość wydatku a nawet i sam jego byt.* A wówczas podatnik ma obowiązek dostarczenia innych dowodów na byt i wysokość wydatku, a władza ma obowiązek przeprowadzenia tych dowodów i ma prawo przeprowadzenia innych jeszcze dowodów z urzędu.

Według wyroku ogłoszonego w numerze niniejszym władza uciekła się z urzędu do przesłuchania znawców na wysokość poszczególnych pozycyj kosztów, a NTA uznał takie postępowanie za niewadliwe, nawet jeśli odbyło się bez współudziału płatnika — o ile ten ostatni był już wezwany do dostarczenia odnośnych dowodów.

I.

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

92.

UZASADNIENIE ODRZUCENIA KSIĄG.

Władza odwoławcza winna w orzeczeniu rozprawić się z wyjaśnieniami i zarzutami odwołania w przedmiocie odrzucenia ksiąg. Powołanie się władzy odwoławczej w odpowiedzi na wyjaśnienia i zarzuty odwołania na dekret wąpliwości nie jest wystarczające. NTA, 29 stycznia 1937, I. rej. 11041/31.

Z uzasadnienia: ...W odpowiedzi na dekret wątpliwości z 4 listopada 1929, którym podano do wiadomości skarżącego znalezione przy badaniu ksiąg formalne i materialne braki tychże, udzielił wymieniony pismem z 25 listopada 1929 szczegółowych wyjaśnień. Powołując się także w odwołaniu na te wyjaśnienia, zarzucił skarżący, że wspomniane usterki nie mogą uzasadnić odrzucenia jego ksiąg i ustalenia jego dochodu z pominięciem tychże, na podstawie norm orientacyjnych. Jeśli więc w zaskarżonym o-

rzeczeniu jako powód zastosowania rygoru zaoczności podano nieusunięcie wątpliwości władz przez wyjaśnienia skarżącego, a w szczególności uzasadniono odrzucenie jego ksiąg powołaniem się na powody przytoczone w dekrecie wątpliwości, to uzasadnienie takie nie może właśnie wobec udzielenia przez skarżącego wyjaśnień na dekret wątpliwości, powołanych następnie w odwołaniu, być uznane za dostateczne rozprawienie się z wyjaśnieniami i zarzutami odwołania.

Zauważyć należy, że nawet w razie zasadnego uznania ksiąg handlowych skarżącego za nieprawidłowe okoliczność ta według stałej judykatury NTA nie uzasadniałaby sama przez się całkowitego pominięcia ich jako środka dowodowego.

Z tych powodów uznał NTA zaskarżone orzeczenie za dotknięte istotną wadliwością postępowania.

93.

UZASADNIENIE ODRZUCENIA KSIĄG.

Powołanie się władzy odwoławczej na podane płatnikowi do wiadomości usterki księgowe nie jest dostatecznym rozprawieniem się z zarzutami i wyjaśnieniami odwołania co do prawidłowości ksiąg. NTA, 30 listopada 1936, l. rej. 2955/34.

Z uzasadnienia: Przedmiotem sporu jest przede wszystkim pominięcie ksiąg handlowych skarżącej przy ustalaniu dochodu, podlegającego podatkowi. W tej mierze przedstawiono skarżącej wątpliwości, w których wskazano na stwierdzone przy badaniu ksiąg usterki. Na to wezwanie przedłożyła skarżąca wyjaśnienia, a przeciw wymiarowi wniosła odwołanie, w którym powołała się na te wyjaśnienia i prosiła o ponowne zbadanie ksiąg. W postępowaniu odwoławczym zbadano księgi ponownie, a protokuł tego badania ogranicza się do „potwierdzenia" usterek poprzednio stwierdzonych oraz do wskazania, „że jest wiele innych usterek materialnych, jak np. wyksięgowanie na rku kasy dyferencji zł. 628,64 oraz doksięgowanie po zamknięciu ksiąg rzekomych pożyczek prywatnych". Protokół ten udzielono do wiadomości skarżącej, która ponownie przedłożyła wyjaśnienia, twierdząc przy tym, że księgi jej stanowią dostateczny dowód na wysokość dochodu, wykazują bowiem koszty administracyjne, odsetki bierne oraz zapłacone ceny za mleko, a przeciwstawienie tych wydatków wpływom, uzyskanym ze sprzedaży produktów, wykaże poniesienie przez skarżącą zeznanej straty.

Zaskarżona decyzja uzasadnia odrzucenie odwołania brakiem mocy dowodowej ksiąg wskutek formalnych i materialnych usterek, podanych podatniczce do wiadomości. *Uzasadnienie to jednak nie może być uznane za rozprawienie się z przedłożonymi przez skarżącą wyjaśnieniami i zarzutami odwołania, powraca bowiem tylko do pierwotnie podanych stronie do wiadomości usterek, które właśnie były przedmiotem zarzutów i wyjaśnień strony.*

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

13.

POTRĄCALNOŚĆ KOSZTÓW BUDOWY NOWEGO PŁOTU. POTRĄCALNOŚĆ KOSZTÓW PODROŻY HANDLOWEJ.

Koszt postawienia nowego płotu jest potrącalny, o ile nie znajduje pokrycia w dokonanych odpisach na zużycie starego płotu.

Brak dokumentów zewnętrznych na koszty podróży handlowej upoważnia władzę wymiarową do uznania dowodów wewnętrznych za niewystarczające i do skontrolowania ich wysokości przez znawców *). NTA, 10 czerwca 1937, I. rej. 4954/ 7.

Z uzasadnienia: Przedmiotem sporu jest doliczenie do zysku bilansowego stanowiącego podstawę wymiaru podatku dochodowego na r. 1933, kwot: 2,262 zł. 47. stanowiącaj koszty budowy nowego płotu, oraz 8.000 zł. stanowiącej nadwyżkę wydatków na koszty podróży dyrektora skarżącej spółki nad koszty, uznane przez władzę pozwaną za dostatecznie udowodnione. Pierwsze doliczenie motywuje władza pozwana przepisem art. 8 p. 1 ustawy o podatku dochodowym, drugie zaś niepoparciem księgowania kosztów podróży rachunkami z wydatkowanych kwot, lecz jedynie zestawieniami, będącymi dowodami wewnętrznymi, faktem, że dyr. Czerwiński, o którego podróże chodzi, jest jedynym udziałowcem spółki oraz opinią znawców co do wysokości rzeczywistych kosztów dokonanych podróży.

Na zarzuty skargi rozważył Najwyższy Trybunał Administracyjny co następuje:

Skarga zarzuca co do pierwszego doliczenia, że był to wydatek na reperację płotu, podpadający pod pojęcie kosztów zachowania i zabezpieczenia przychodów. W odwołaniu jednak skarżąca twierdziła, że postawiła nowy płot w miejsce starego, zniszczonego. Otóż wydatek taki byłby zgodnie z judykaturą Najwyższego Trybunału Administracyjnego potrącalny o tyle, o ile nie znajdował on pokrycia w dokonanych przez płatnika odpisach na zużycie starego obiektu, zastąpionego nowym. Tej istotnej dla oceny sprawy okoliczności władza pozwana nie ustaliła wobec czego postępowanie wymaga uzupełnienia. Co do drugiego doliczenia, to władza przedstawiła skarżącej spółce wątpliwość z powodu zbyt wysokich kosztów podróży dyr. Czerwińskiego — skarżąca w odpowiedzi i w odwołaniu powołała się na księgi handlowe i na dowody buchalteryjne. Władza te dowody zbadała i uznała je za niewystarczające, stanowiły one bowiem zestawienia wydatków na poszczególne podróże wedle ich rodzaju („bilety, telefony, komunikacja, utrzymanie, hotel, inne wydatki"), w okrągłych cyfrach, niepopartych żadnymi dowodami zewnętrznymi. Ponieważ przesłuchanie przez władzę znawcy określili wydatki na te koszty, jako zbyt wysokie i nie odpowiadające normalnym wydatkom na określone w zestawieniach podróże, określając zarazem normalną wysokość takich kosztów przeto—ocena władzy, że wydatki tylko częściowo są należycie udokumentowane, a nadwyżka w kwocie 8.000 zł. zo-

*) Ob. uwagi nasze w artykule wstępnym.

stała zaksięgowana bez dostatecznych dowodów, nie jest ani sprzeczna z aktami, ani dowolna, a obowiązek władzy ustalenia podstaw wymiaru przy współudziale płatnika wyczerpany został z jednej strony przedstawieniem skarżącej wątpliwości, z drugiej przeprowadzeniem ofiarowanych przez nią dowodów. Uzupełnienia tych dowodów nie miała władza obowiązku żądać, a skontrolowanie ich wiarogodności przy pomocy znawców nie wymagało współudziału płatniczki, zwłaszcza, że chodziło o tak notoryczne dane, jak ceny biletów kolejowych, koszty telefonów, utrzymania, hoteli itp.

Co do tego zatem punktu uznał Najwyższy Trybunał Administracyjny skargę za nieuzasadnioną.

Z tych powodów uchylił Najwyższy Trybunał Administracyjny zaskarżone orzeczenie i zarządził zwrot opłaty (art. 84 p. 1 i 95 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 27 października 1932 poz. 806 Dz. Ust. w brzmieniu poz. 150/37 (n).

14.

ULGA DLA SPÓŁDZIELNI W ZAKRESIE PODATKU DOCHODOWEGO.

Dla przyznania spółdzielni ulgi z p. 6 art. 10 ustawy o podatku dochodowym nie jest konieczne, by spółdzielnia działała przeważnie między członkami.

Uznanie ksiąg spółdzielni za nieprawidłowe nie jest przeszkodą do przyznania jej ulg z p. 6 art. 10 ustawy o podatku dochodowym (teza). NTA, 30 listopada 1936, l. rej. 2955/34.

Z uzasadnienia: Zarzut skargi dotyczy nieudzielenia skarżącej ulg, przewidzianych art. 10 p. 6 ustawy o podatku dochodowym (poz. 411/25 Dz. Ust.). W tej mierze decyzja odwoławcza przyjmuje, że skarżąca spółdzielnia działała w 66% wśród nieczłonków, a warunkiem przyznania ulgi jest, by spółdzielnia działała przeważnie wśród członków, a tylko częściowo rozszerzała swą działalność na nieczłonków. W odpowiedzi zaś na skargę motywuje pozwana władza ponadto odmowę ulg dyskwalifikacją ksiąg handlowych. Oba te motywy nie są trafne. Wyrokiem z 3 kwietnia 1936 l. rej. 7258/34 NTA uzasadnił, że dla przyznania ulgi z art. 10 p. 6 ustawy nie jest konieczne, by spółdzielnia działała w przeważnej części między członkami, a dla ustalenia stosunku obrotów z członkami i nieczłonkami miarodajne są transakcje, dokonane w zakresie podstawowej działalności spółdzielni z członkami i nieczłonkami. Stwierdzenie zaś tego stosunku może nastąpić nie tylko na podstawie prawidłowych ksiąg, lecz i w każdy inny sposób, czego dowodem jest choćby w niniejszym wypadku okoliczność, iż władza, mimo dyskwalifikacji ksiąg, ustaliła w swej decyzji ten stosunek na 34% do 66%. Ograniczenie uprawnienia strony do dowodzenia istotnych dla wymiaru okoliczności tylko do ściśle oznaczonych środków dowodowych musiałoby być w danym wypadku wyraźnie ustawą przewidziane—gdy jednak ustawa takiego ograniczenia nie zawiera, nie ma powodu do odmawiania ulg z art. 10 p 6 tylko z tego powodu, że księgi spółdzielni zostały uznane za nieprawidłowe...

NTA uchylił tedy zaskarżone orzeczenie z powodu wadliwego postępowania.

Ulga z p. 6 art. 10 ustawy o podatku dochodowym polega na odliczeniu — przy ustaleniu dochodu podatkowego—kwoty nadwyżki bilansowej (zysku bilansowego) pochodzącej z obrotu z członkami.

Pogląd, że dla przyznania spółdzielni tej ulgi jest konieczne, by spółdzielnia działała wyłącznie albo przeważnie wśród członków—nie ma oparcia w brzmieniu od-

nośnego przepisu. Z ulgi tej korzystać mogą również spółdzielnie, które działają p r z e w a ż n i e wśród osób, nie będących członkami spółdzielni, pod warunkiem — że przelewają do funduszów nie podlegających podziałowi między członków tę część zysku, jaka przypada stosunkowo na nieczłonków.

Należy zaznaczyć, że NTA w wyroku z d. 5 lutego 1936, l. rej. 1651—1653/34, OPA, 1936, poz. 1610, uzasadnił pogląd odmienny— że z ulgi z art. 10 pkt. 6 ustawy korzystają tylko spółdzielnie. które działają „przeważnie“ wśród członków.

Ale wobec tezy wyżej ogłoszonego wyroku z d. 30 listopada 1936 oraz wyroku z d. 3 kwietnia 1936, l. rej. 7258/34, którego teza jest identyczna, należy uznać judykaturę za ustaloną.

*

Janusz Kwieciński w glosie ogłoszonej w OPA, 1937, poz. 1757 wyraża pogląd, że teza NTA co do wpływu prawidłowości ksiąg spółdzielni ma prawo do ulgi z art. 10 ustawy o pod. doch. jest nietrafna. Argumentacja glosatora jest następująca.

Przepis pkt. 6 art. 10 ustawy odnosi się, według brzwienia tekstu, do „spółdzielni działających na zasadzie ustawy z d. 29 października 1920“. A ponieważ ta ostatnia ustawa w art. 52 wkłada na spółdzielnie obowiązek prowadzenia prawidłowych ksiąg kupieckich — ergo ulga n i e dotyczy spółdzielni n i e prowadzących prawidłowych ksiąg.

Argumentacja ta nie jest przekonywująca.

Ustawa o pod. doch. istotnie przyznaje ulgę spółdzielniom, działającym „na zasadzie ustawy z d. 29 października 1920 r.”. Z tego nie wynika bynajmniej, że uchybienie przeciwko jakiemukolwiek, choćby bardzo istotnemu przepisowi ustawy jest podstawą do odmówienia ulgi. Ustawodawca, mówiąc o spółdzielniach „działających na zasadzie ustawy z d. 29 października 1920”, miał oczywiście na myśli spółdzielnie, których byt opiera się na tej ustawie, w odróżnieniu od innych tworów zrzeszeniowych, zwanych nieprawidłowo spółdzielniami — jakkolwiek ich byt nie jest na tej ustawie oparty.

O K Ó L N I K I

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 20 CZERWCA 1936 R. L. D. V. 31954/3/36

w sprawie podatku od nieruchomości — ulgi dla nowowznoszonych budowli.

(Dz. Urz. Min. Sk. Nr 17 z 1936 r., poz. 545).

W art. 1 wszystkich trzech ustaw o ulgach dla nowowznoszonych budowli, a mianowicie ustawy z dnia 22 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr 88 poz. 786), rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 września 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 64 poz 508) oraz ustawy z dnia 24 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 22 poz. 173) termin początkowy ulg podatkowych w podatku od nieruchomości określony jest jednolicie, a mianowicie: „od chwili chociażby tylko częściowego użytkowania” nowowzniesionych

budowli, jak również części nadbudowanych i przybudowanych, a zatem od terminu, od którego budowle te stają się przedmiotem podatkowym.

Oprócz tego w artykule tym zastrzeżony jest warunek ukończenia powyższych budowli do końca roku 1940.

Z zestawienia powyższych postanowień prawnych z postanowieniami, zawartemi w § 18 p. 1 i 2 rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 czerwca 1934 r. do wymienionej wyżej ustawy z dnia 24 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 494), wynika, że użyte w p. 1 i 2 powyższego paragrafu wyrazy „ukończono" wzgl. „ukończone" rozumieć należy jako użyte w miejsce wyrazów, „wzięte chociażby tylko w częściowe użytkowanie".

Nadto w § 3 powyżej powołanego rozporządzenia wykonawczego zawarte jest postanowienie, że podanie o ulgę w podatku od nieruchomości winno być wniesione w ciągu 60 dui, licząc od dnia, w którym rozpoczęło się chociażby tylko częściowe użytkowanie budynku.

Ponieważ sposób prawidłowego obliczania powyższego terminu nasuwa wątpliwości, przeto wyjaśnia się, że termin ten obliczać należy w sposób wskazany w art. 140 § 1 Ordynacji Podatkowej z dnia 15 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 14 poz. 134).

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 6 WRZEŚNIA 1937 R. L. D. V. 27564/3/37

w sprawie podatku od lokali zajmowanych przez instytucje wyznaniowe.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 23 z 1937 r., poz. 764)

Dodatkowo do okólnika z dnia 8 lutego 1937 r. L. D. V. 26373/3/37 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 5 poz. 156) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że do rzędu instytucyj wyznaniowych należą również:

1. Katolicki Związek Kobiet w Poznaniu,
2. Katolicki Związek Mężów w Warszawie

oraz należące do tych związków;

1) Katolickie Stowarzyszenie Kobiet,
2) Katolickie Stowarzyszenie Mężów.

Lokalom zajmowanym przez wymienione związki i stowarzyszenia przysługują te same ulgi w podatku od lokali, jakie przysługują związkom i stowarzyszeniom wyliczonym w powołanym okólniku z dnia 8 lutego 1937 r. L. D. V. 26373/3/37.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. J. Lubowicki

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 31 SIERPNIIA 1937 R. L. D. V. 23116/2/37

w sprawie podatku specjalnego od wynagrodzeń sezonowych pracowników umysłowych, zatrudnianych na robotach publicznych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 23 z 1937 r., poz. 760)

Ministerstwo Skarbu zezwala, by przy wypłacaniu wynagrodzeń sezonowym pracownikom umysłowym, zatrudnionym przy robotach publicznych, nie potrącano należności podatku specjalnego, o ile wynagrodzenia te nie przekraczają 208 złotych mie-

siecznie. Niedobrane z tego tytułu kwoty podatku specjalnego Ministerstwo Skarbu umarza na zasadzie art. 123 § 1 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 14 z 1936 r. poz. 134).

Ulga powyższa ma zastosowanie z dniem ogłoszenia niniejszego zarządzenia w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu.

Za Dyrektora Departamentu:
(—) Kolanowski
Naczelnik Wydziału

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 31 SIERPNIA 1937 R.
L. D. V. 28519/3/37
o wydawaniu wyciągów z protokółów szacowania strat z powodu klęsk żywiołowych w gospodarstwach rolnych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 23 z 1937 r., poz. 761)

W związku z zapytaniem Izby z dn. 10 sierpnia 1937 r. Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że urzędy skarbowe mogą wydawać odpisy względnie wyciągi z protokółów szacowania przez komisje strat w gospodarstwach rolnych i leśnych, spowodowanych klęskami żywiołowymi. Odpisy (wyciągi), o których mowa, mogą zawierać jedynie okoliczności, wskazane w § 121 i w ustępach (1) — (3) § 122 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 250) i mogą być wydawane ubiegającym się o nie osobom, których gospodarstwa były indywidualnie badane. Natomiast nie należy wydawać odpisów (wyciągów) protokółów, sporządzonych na podstawie § 120 cytowanego wyżej rozporządzenia. W końcu Ministerswo zaznacza, że podania w omawianej sprawie podlegają opłacie w wysokości 5 zł., zaś od odpisów względnie wyciągów z protokółów należy pobierać opłatę stemplową w myśl art. 157 ustawy o opłatach stemplowych.

Za Dyrektora Departamentu:
(—) Kolanowski
Naczelnik Wydziału

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 24 z dnia 20 września 1937 r.

Okólniki — w sprawie zwolnienia Banku Polskiego od obowiązku przedkładania przewidzianych w § 90 rozp. wyk. do ordynacji podatkowej wykazów potrąceń lub odpisów list płacy przy uiszczaniu podatku dochodowego od uposażeń (poz. 782); — w sprawie unormowania kontroli poboru podatku dochodowego od uposażeń (Dz. II) oraz podatku specjalnego od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych (poz. 783);—w sprawie kompetencji Komisji Odwoławczej do rozstrzygania odwołań od wymiaru opłat na rzecz Funduszu Pracy (poz. 784).

KALENDARZ PODATKOWY

W październiku 1937 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 października 1937 r.—podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 30 września 1937 r.

Do 7 października 1937 r.—podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę we wrześniu 1937 r.

Do 15 października 1937 r. — zaliczka kwartalna (za III kwartał) na podatek przemysłowy od obrotu przez płatników nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych (i niepłacących zryczałtowanego podatku do obrotu)—w wysokości 1/5 kwoty tego podatku wymierzonego za rok ubiegły.

Do 15 października 1937 r. — II rata (druga połowa) podatku dochodowego różnicowego od kumulacji uposażeń otrzymanych w roku poprzednim (1936) od kilku służbodawców, bądź to od kumulacji dwóch lub kilku wynagrodzeń otrzymanych w roku poprzednim od jednego służbodawcy: podatek ten jest płatny przez pracowników; pracownik winien obliczyć podatek na przepisanym formularzu.

Do 20 października 1937 r.—podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni października 1937 r.

Do 25 października 1937 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu wrześniu 1937 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 25 października 1937 r. — zaliczka kwartalna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w III kwartale 1937 przez innych płatników prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Do 31 października 1937 r.—II rata półroczna podatku od lokali (druga połowa) za drugie półrocze 1937 r.

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności we październiku 1937 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w październiku 1937 r.

Terminy płatności kuponów

1 października — 6% poż. dol. z 1920 r.
15 października — 7% poż. stab. z 1927 r.

KRONIKA PODATKOWA

Okólnik w sprawie norm szacunkowych dochodowości netto na r. 1937.

Izba Skarbowa Grodzka w Warszawie rozesłała przed kilku dniami do urzędów skarbowych okólnik dotyczący stosowania norm szacunkowych dochodowości przy wymiarze podatku na rok podatkowy 1937. Do okólnika załączono 4 wykazy norm dochodowości netto. Poniżej przytaczamy treść okólnika.

Wskazówka ogólna.

Ze względu na to, że w roku bieżącym po raz pierwszy stosuje się nowe zasady ustalania dochodu na podstawie norm dochodowości, polegające na odliczaniu kosztów lokalu i kierownictwa, oraz z uwagi na brak doświadczeń w tej mierze a także ze względu na stwierdzenie przy badaniu dochodowości przedsiębiorstw stolicy niejednolitej kalkulacji kupieckiej, duża ostrożność w stosowaniu norm dochodowości jest szczególnie wskazana.

Jakie dziedziny objęte będą stosowaniem norm szacunkowych w r. 1937.

W roku bieżącym stosowane będą w okręgu warszawskim tylko normy:

a) dochodowości netto przeesiębiorstw handlowych, przemysłowych oraz wolnych zajęć zawodowych,

b) dochodowości gruntów.

Inne normy (normy dochodowości brutto przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i zajęć zawodowych, normy dochodowości budynków, normy szacunkowe dla bilansów gospodarstw wiejskich) — o ile chodzi o źródła dochodu, znajdujące się w okręgu Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie, w roku bieżącym nie będą stosowane.

Jak rozumieć normę dochodowości netto?

Normy dochodowości przedsiębiorstw i zajęć obliczone są netto, tzn. wyrażają dochód z przedsiębiorstwa, mieszczącego się w budynku własnym i prowadzone bez udziału płatnej siły kierowniczej. W obliczeniu tym potrąca się od przychodu kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia przychodu oraz odpisów na zużycie, jak również tych bezpośrednich podatków państwowych i samorządowych, przymusowych lub ustawowych świadczeń pieniężnych i bezpłatnych świadczeń przymusowych innego rodzaju na cele publiczne, które w danym okręgu są od przedsiębiorstw powszechnie pobierane.

W jaki sposób wyprowadza się dochód podatkowy?

W myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1937 r., celem obliczenia dochodu **przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego,** należy od kwoty, obliczonej na podstawie normy szacunkowej netto, **potrącić udowodnione koszty czynszu za lokal przedsiębiorstwa, znajdujący się w cudzym budynku oraz koszty kierownictwa** w przypadku, gdy właściciel osobiście przedsiębiorstwem nie kieruje. Gdy w jednym lokalu mieści się kilka przedsiębiorstw, czynsz, opłacany za cały lokal, należy odpowiednio rozdzielić na poszczególne przedsiębiorstwa.

Izba Skarbowa podkreśla, że fakt czasowego zastępowania właściciela podczas jego nieobecności przez jednego z pracowników firmy, nie może kwalifikować tego pracownika, jako samodzielnego kierownika przedsiębiorstwa.

Od dochodu, obliczonego w sposób wyżej wskazany, należy ponadto **odliczyć te z danin publicznych, jak również przymusowych i ustawowych świadczeń na cele publiczne, podlegających odliczeniu od dochodu te, które nie zostały już potrącone w normie dochodowości, a więc daniny publiczne, nie noszące w danym okręgu charakteru powszechnego (np. składki na rzecz gminy wyznaniowej).**

Koszty utrzymania pracowników (z wyjątkiem samodzielnego kierownika) nie podlegają odliczeniu od dochodu, ustalonego na podstawie norm, a tym samym nie mogą [być odliczane i koszty utrzymania oraz płace członków rodziny właściciela, zatrudnionych w przedsiębiorstwie, gdyż wydatki te stanowią koszt osiągnięcia przychodu, w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym, zostały zatem już uwzględnione w normach dochodowości.

Celem obliczenia dochodu z zajęcia przemysłowego, bądź z wolnego zajęcia przemysłowego, należy od kwoty, obliczonej na podstawie normy szacunkowej dochodowości netto, potrącić koszty czynszu za lokal, służący do wykonywania zajęcia, znajdujący się w cudzym budynku.

Przy obliczaniu kosztów czynszu—czytamy dalej w okólniku—należy mieć na

uwadze, że niektóre rodzaje zajęć przemysłowych. jak np. komiwojażerowie, maklerzy giełdowi (bez biur) itp. nie zajmują żadnego lokalu na wykonywane przez nich zajęcia. Izba Skarbowa zaznacza, że dla zajęć przemysłowych i wolnych zajęć zawodowych nie przewiduje się potrącania kosztów kierownictwa, a koszt lokalu nie może być potrącony w wypadku, gdy zajęcie zawodowe lub przemysłowe jest wykonywane we własnym budynku.

Kiedy mają zastosowanie normy?

Należy stwierdzić, że nie zawsze ustala się dochód na zasadzie norm dochodowości. W tym względzie okólnik Izby Skarbowej daje wyraźne instrukcje urzędom skarbowym, zaznaczając, że **do ustalenia dochodu na podstawie norm dochodowości należy uciekać się tylko w braku innego materiału faktycznego i istotnych trudności w zebraniu go.** Nie należy przeto stosować szablonowo norm dochodowści w przypadkach, gdy na podstawie notatek lub dowodów można ustalić przychód i wydatki płatnika, związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa lub zajęcia.

(cdn.)

PORADNIA

J. F.

1. **Jaki ubytek przy przemiale żyta w młynie motorowym jest tolerowany jako normalny?**

Jest to kwestia ekspertyzy: tylko orzeczenie biegłych ma znaczenie decydujące.

2. **Czy koszty wzniesienia budynku fabrycznego w istniejącej już cegielni są potrącalne przy wyprowadzaniu dochodu? Jak należy te koszty księgować?**

Tak według zasad księgowości jak i pod kątem widzenia ustawy o podatku dochodowym koszty wzniesienia budynku nie są potrącalnymi kosztami osiągnięcia dochodu, lecz kosztami rozszerzenia lub ulepszenia źródła dochodu—stanowiącymi aktyw przedsiębiorstwa.

Te koszty księgujemy na Rachunku Nieruchomości. Rachunek ten obciążamy za wartość zasobu początkowego (ze strony „Ma” Bilansu Otwarcia) a następnie —za ceny zakupu, koszty budowy, nadbudowy, przebudowy itp.

3. **Czy tzw. piec „hoffmanowski” do wypalania cegły, poddasze do ich suszenia, budynki fabryczne, obory i stajnie podlegają podatkowi od nieruchomości?**

Rozstrzygnięcie kwestii, czy piec „hoffmanowski” podlega podatkowi od nieruchomości (dekret PRP, DURP 1936. poz. 14, rozp. wyk. DURP 1936, poz. 259) jest zależne od tego, czy uznamy piec ten za **budynek, czy urządzenie fabryczne.** Albowiem tak w gminach miejskich jak wiejskich **urządzenia fabryczne (choćby były nieruchomościami z przeznaczenia jak np. maszyny) nie podlegają opodatkowaniu.**

W pewnej konkretnej znanej nam sprawie **Izba Przemysłowo - Handlowa w Warszawie wydała następującą opinię:** „piec hoffmanowski w zasadzie nie jest budynkiem przeznaczonym na pomieszczenie zakładu fabrycznego czy przemysłowego, lecz obiektem, służącym do wytwarzania wysokiej temperatury (ok. 950° C) do wypalania cegły. W piecu „hoffmanowskim” poza wypalaną cegłą i miałem węglowym nie znajduje się nic

innego i do żadnych innych celów piec ten nie służy".

Na podstawie tej opinii (jesteśmy w posiadaniu również identycznych opinij miarodajnych organizacyj i osób) należy dojść do wniosku, że piec „hoffmanowski" nie podlega podatkowi od nieruchomości. Zastrzegamy się, że mamy na myśli piece „hoffmanowskie" stojące w polu, a nie takież piece nowszego typu, otoczone ścianami i dachem, typu budynkowego.

Praktyka władz wymiarowych w kwestii, czy piece „hoffmanowskie" podlegają opodatkowaniu — nie jest jednolita. Rozstrzygnięcia NTA nie ma.

Zajęte przez nas wyżej stanowisko odnosi się również do kominów związanych z piecami „hoffmanowskimi" i szop do suszenia cegły.

Budynki fabryczne, obory i stajnie, jako budynki, podlegają podatkowi od nieruchomości.

Asfalt.

W czasie, gdy obowiązywał § 3 Rozp. Ministra Skarbu z dn. 15 kwietnia 1935 o ulgach w spłacie zaległości podatkowych (DURP 1935, poz. 225) w jego pierwotnym brzmieniu nie przysługiwała p. B. ulga z pkt. 1 ust. 1 § 3 z tego względu, że na skutek przypisu w latach 1933 i 1934 zaległość zwiększyła się. Obecnie, gdy obowiązuje § 3 tegoż Rozporządzenia w nowym brzmieniu — DURP 1936 poz. 243, nie przysługuje p. B. ulga ze względu na wyraźny przepis ust. 3 tegoż § 3. Wniosek: p. B. nie korzysta z ulg przewidzianych w § 3 Rozp. M. Skarbu z d. 15 kwietnia 1935.

Księgowy 2-ch spółek.

1) **Jak należy zaksięgować zwrócony firmie jednoosobowej w roku 1937 nadpłacony w r. 1935 podatek obrotowy?**

Proponujemy następujące rozwiązanie: Wn Rachunek Kasy, Ma Rk Wierzycieli za zwrot nadpłaconego podatku obrotowego w r. 1935 .... zł.; pod koniec roku przenieść tę sumę na konto właściciela.

2) W myśl § 34 p. 1 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem. (art. 5 ust. 4) który głosi, że bonifikacje podlegają wyłączeniu z podstaw opodatkowania pod warunkiem udzielenia ich w tym samym okresie podatkowym, w którym dokonano odnośnych transakcyj sprzedaży, **stwarzania rezerw na nieudzielone jeszcze bonifikacje jest niedopuszczalne.**

J. G. Wilno.

1) **Podatek spadkowy nie należy ani do bezpośrednich podatków, ani do świadczeń przymusowych odliczalnych** od dochodu ogólnego w myśl art. 10 p. 5 ustawy o państwowym podatku dochodowym (NTA 31 maja 1932 l. rej, 1496/30).

2) Sporządzanie remanentu towarowego i **wyprowadzenie w księdze magazynowej manka co kwartał jest dopuszczalne.**

B. Frenkiel.

1) **Wynagrodzenie wypłacone przez fabrykę instruktorowi** za „nauczenie" właściciela pewnego systemu fabrykacji stanowi uposażenie, które podlega opodatkowaniu według działu II ustawy o pod. doch.

Wydatek ten należy traktować jako koszty handlowe.

2) **Wynagrodzenie pobierane przez żonę lub syna właściciela przedsiębiorstwa** podlega jako uposażenie **opodatkowaniu według działu II** ustawy o podatku dochodowym — **o ile ma charakter pracy zależnej** (buchaltera, biuralisty, ekspedienta, robotnika itp.).

„Viram".

1) Zgodnie z § 62 rozp. wyk. z d. 28/5 1923 (DURP 101 poz. 794) do ustawy o opodatkowaniu spadków i darowizn (DURP 1923, poz. 391) **spadkobiercy mają obowiązek złożenia zeznania o majątku spadkowym tylko na wezwanie urzędu skarbowego.**

Spadkobiercy nie mają obowiązku zawiadomienia urzędu o śmierci spadkodawcy.

2) **Posiadanie oddzielnego od przedsiębiorstwa lokalu, przeznaczonego jedynie na wykonywanie w nim czynno-**

ści biurowych, nie wymaga wykupienia specjalnego świadectwa przemysłowego, zgodnie z art. 11 ustawy o podatku przemysłowym, według którego za oddzielny zakład handlowy uważa się pomieszczenie, w którym „dokonywa się **operacyj handlowych".** Przez analogię można powołać się na wykładnię zawartą w § 67 p. 1 rozp. wyk. do ustawy o państw. pod. przem. który głosi: „Biura spółek handlowych, w których nie są dokonywane żadne operacje handlowe i które służą wyłącznie do prowadzonej przez firmę biurowości nie podlegają obowiązkowi wykupienia świadectwa przemysłowego lub karty rejestracyjnej".

Zgodnie z art. 12 OP **właściwym dla wymiaru podatku obrotowego urzędem skarbowym jest urząd miejsca, w którym znajduje się zakład handlowy, a nie miejsca, w którym prowadzi się biurowość.**

Jeżeli w lokalu biurowym prowadzony będzie handel, powstanie obowiązek wykupienia świadectwa przemysłowego odpowiedniej kategorii handlowej.

3. **Nie ma przepisu nakazującego prowadzenie ksiąg w lokalu zakładu,** a więc dopuszczalnym jest prowadzenie ksiąg w mieszkaniu spólnika, buchaltera itp.

S. Ł.

Art. 6 ust. 3 ustawy o państwowym podatku dochodowym zalicza do kosztów osiągnięcia przychodów — a więc potrącalnych — koszty wyżywienia członków rodziny podatnika stale pracujących w w jego przedsiębiorstwie.

Żona jednego ze spólników spółki jawnej pracująca w przedsiębiorstwie tej spółki nie może być uważana za członka rodziny zatrudnionego w „jego" przedsiębiorstwie, ponieważ pracuje ona w przedsiębiorstwie **spółkowym** i w tym wypadku, koszt utrzymania żony nie może być potrącony z przychodu tego spólnika.

Żona jednego ze spólników, pobierająca stałe wynagrodzenie za pracę zależną (buchaltera, ekspedienta itp.) w przedsiębiorstwie spółki pozostaje w stosunku najmu pracy. Ze stosunku tego wynika obowiązek ubezpieczenia.

„D. 16".

Księgowy pracuje w 5 firmach. W każdej pobiera tytułem pensji po zł. 50 miesięcznie. Czy dochód podlega kumulacji i czy podlega podatkowi?

Zgodnie z art. 45 ustawy o państ. pod. doch. i § 50 rozp. wyk. do tej ustawy, osoby, które otrzymują wynagrodzenie od różnych pracodawców obowiązane są po upływie danego roku uiścić podatek od łącznej kwoty wynagrodzeń, chociażby wynagrodzenie otrzymane od poszczególnych służbodawców nie podlegało, jako nieprzekraczające w stosunku rocznym zł. 1500, opodatkowaniu. Winien więc Pan zapłacić podatek dochodowy według działu II od łącznej sumy 3000 zł.

Stały Czytelnik.

1. Pierwsze pytanie nie jest zrozumiałe: prosimy o podanie, kto przeprowadza analizę siemienia — sprzedawca czy nabywca — i o powtórzenie całego pytania.

2. Drugie pytanie jest również niezrozumiałe: prosimy o odpisy wszystkich w grę wchodzących rachunków oraz bilansu — słowem, o dokładną odbitkę całego księgowania.

3. Jeżeli jest Pan kupcem rejestrowym, jest Pan obowiązany w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrotowego przedstawić sądowi rejestrowemu inwentarz i bilans na koniec roku obrotowego. Dokumenty te powinny być podpisane przez kupca i księgowego. Do przedstawionych dokumentów powinien kupiec dołączyć odpis bilansu poświadczony przez siebie i księgowego, o ile księgowość jest przez księgowego prowadzona (§ 65 i 66 Rozp. M. Spr. o rejestrze handlowym).

G. 464.

Zarobek buchaltera wynoszący 60 zł. miesięcznie za kilka godzin pracy tygodniowo jest niższy, a warunki pracy są w tym wypadku gorsze — niż stosowane ogólnie. A ponieważ według art.

19 RPR o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, „zajęcie uważa się za nieodpowiednie, 1) jeżeli wynagrodzenie jest niższe lub warunki pracy gorsze niż stosowane ogólnie w miejscu nowego zatrudnienia" — uznać należy, że wspomniane zatrudnienie nie jest „odpowiednie" w rozumieniu powołanego rozporządnia.

Ponieważ według art. 17 tegoż Rozporządzenia przeszkodą do otrzymania zasiłku z powodu braku pracy jest „zajęcie odpowiednie" (art. 19), należy, zdaniem naszym dojść do przekonania, że **był Pan w opisanych warunkach uprawniony do otrzymywania tego zasiłku.**

NTA w motywach jednego z wyroków wypowiada następujący pogląd:

„...Przyjąć należy, że prawodawca, mówiąc w art. 17 ust. 1 p. 2 o pozostawaniu nieprzerwanie bez pracy, ma na myśli nie stan pozostawania w ogóle bez jakiejkolwiek pracy, lecz jedynie **stan pozostawania bez takiej pracy, która wypełnia pojęcie odpowiedniego zajęcia.** Pozostawanie bez pracy w rozumieniu art. 17 jest zatem równoznaczne z pozostawaniem bez odpowiedniego zajęcia" (29 października 1935, l. rej. 8385/33, OPA 1936, poz. 1334).

Wiemy o tym, że praktyka ZUS jest odmienna. Należy jednak zmienić ją w drodze instancyj.

Skorowidz rzeczowy

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia".
**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15